

Ἀπλῆ Κατήχησις μέσα ἀπὸ τὴν πείρα τῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας

Οὐ Χρεία Χρίσεως Μύρου
τῶν Ἁγίων Εἰκόνων
καὶ τῶν Ἱερῶν Σκευῶν

Δὲν εἶναι ἀνάγκη
νὰ χρίωνται μὲ Μύρο
οἱ Ἁγίες Εἰκόνες καὶ τὰ Ἱερά Σκεύη

11

ΕΥΛΟΓΙΑΣ ΕΝΕΚΑ

Πρὸς Οἰκοδομὴν καὶ Παραμυθίαν
Φεβρονάριος 2015

Οὐ χρεία Χρίσεως Μύρου τῶν Ἁγίων Εἰκόνων καὶ τῶν Ἱερῶν Σκευῶν

α. Τῶν Ἁγίων Εἰκόνων¹

† Ἐπισκόπου Καμπανίας Θεοφίλου (1749-1795)

Ἄλλ' εἶπέ μοι, εἶναι χρεία νὰ μυρώνωνται αἱ Ἁγίαι Εἰκόνες ἢ οὐ; Ὅτι φιλονικουσί τινες περὶ τούτου ἄνευ ἀποδείξεως ἐκ τῶν θείων Πατέρων.

Ἔως τοῦ καιροῦ τῆς Ζ' [Ἀγίας] Οἰκουμενικῆς Συνόδου δὲν φαίνεται πουθενὰ νὰ εἶπέ τις διὰ Εὐχὰς καὶ Μύρωμα τῶν Ἁγίων Εἰκόνων, ἐπειδὴ ἡμεῖς τὸν τύπον προσκυνοῦμεν καὶ τιμῶμεν ἐκεῖνου, ὁ ὁποῖος [εἰκονίζεται].

Καθὼς προσκυνοῦμεν καὶ τὸν τύπον τοῦ Τιμίου Σταυροῦ εἰς ὃ,τι ὕλην καὶ ἂν εἶναι, καὶ ποτὲ Σταυρὸν δὲν μυρώνομεν.

Διότι τὸ Μέγα Μύρον χριόμενον ἄλλα χαρίσματα χαρίζει διὰ Πνεύματος Ἁγίου εἰς ἐκείνους, τοὺς ὁποίους χρεία εἶναι νὰ τὰ ἔχουν.

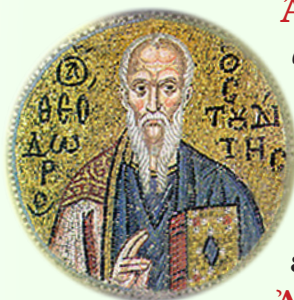
Οὕτως ἐδιδάχθημεν εἰς τὸ Βάπτισμα τῶν Χριστιανῶν, καθ' ὃ ὕστερον μυρώνεται ὁ βαπτισθεὶς καὶ ἀπολαμβάνει τὰ Χαρίσματα, τὰ ὁποῖα χρεία δὲν εἶναι νὰ δίδονται

εἰς τύπον Σταυροῦ καὶ Εἰκόνων.

Λοιπὸν οὔτε Εὐχῆς, οὔτε Μύρου χρεῖα ἐπ' αὐτοῖς.

* * *

Ἄλλ' ὡς ἐκ τῶν Πρακτικῶν τῆς Ζ' [Αγίας] Οἰκουμενικῆς Συνόδου συμπεραίνομεν, τοῦτο φαίνεται νὰ εἶναι ἐφεύρεμα τῶν εἰκονομάχων, καὶ διδασκαλία αὐτῶν, [ὥστε] μὲ ἄλλον τρόπον πονηρὸν καὶ κακόφρονα νὰ ἐξουθενώσουν τὰς Ἁγίας Εἰκόνας.

Ἄλλ' ἡ αὐτὴ Ἁγία Σύνοδος ταύτην τὴν παγίδα συνέτριψε, κελεύουσα Εὐχὴ ἐπὶ Ἁγίων Εἰκόνων νὰ μὴ ἀναγινώσκειται· καὶ ἐπόμενον εἶναι, οὔτε Μύρου χρεῖσις, ὅτι δι' Εὐχῆς τοῦτο γίνεται.

Καὶ ὄρα [εἰς τὰ Πρακτικὰ τῆς Ἁγίας Συνόδου]², ἔνθα ὁ εἰκονομάχος Γρηγόριος λέγει:

«Οὔτε εὐχὴν ἱερὰν ἀγιάζουσαν αὐτὴν (δηλαδὴ τὴν Εἰκόνα), ἵνα ἐκ τούτου πρὸς τὸ ἅγιον ἐκ τοῦ κοινοῦ [ἐκ τῆς κοινῆς, εὐτελοῦς καὶ μὴ τιμίας χρήσεως] μετενεχθῆ· ἀλλὰ μένει κοινὴ καὶ ἄτιμος, ὡς ἀπῆρτισεν αὐτὴν ὁ ζωγράφος».

Στοχάσου παγίδα τῶν Εἰκονομάχων, οἱ ὅποιοι λέγοντες τὰς Εἰκόνας κοινὰς καὶ ἀτίμους, μᾶς συμβουλεύουν διὰ νὰ ἀναγινώσκωμεν ἐπ' αὐτὰς τὰς Εἰκόνας Εὐχάς, διὰ νὰ ἔχουν τάχα τὸν ἁγιασμόν ἐκ τῶν Εὐχῶν, καὶ ἐπομένως τοῦ Μύρου, ὅτι ἀλλέως εἶναι κοινὰ καὶ ἄτιμοι, τὸ οὐδέν μὴ στοχαζόμενοι, ὅτι ἡμεῖς τὰς Εἰκόνας τιμῶμεν καὶ προσκυνοῦμεν διὰ τὸν τύπον, ὄχι διὰ τὴν Εὐχὴν καὶ τὸ Μύρον.

Ὁ ῥηθεὶς Γρηγόριος Ἐπίσκοπος Νεο-

καισαρείας φαίνεται μετανοήσας διὰ τὴν εἰκονομαχίαν καὶ Λίβελλον δούς, ἐσυγχωρήθη ὑπὸ τῆς Συνόδου καὶ συνεκάθησε.

Ἄλλ' ἡ Ἀγιωτάτη αὕτη Σύνοδος ἀντέστη μὲ ζῆλον θεῖον, καὶ ἀπολογεῖται εἰς ταῦτα διὰ Πνεύματος Ἁγίου, καὶ τὴν πονηρὰν συμβουλήν καὶ κακόφρονα γνώμην τῶν εἰκονομάχων δὲν δέχεται, **προστάττουσα** Εὐχὰς ἐπὶ τῶν Ἁγίων Εἰκόνων νὰ μὴ γίνωνται καὶ ἐπομένως οὔτε χρῆσις Μύρου.

Ἄέγει γὰρ τοῦτο ρητῶς:

«Καὶ τ' ἀληθὲς ἀκουσάτωσαν [οἱ Εἰκονομάχοι]· πολλὰ τῶν ἐν ἡμῖν καθιερωμένων Εὐχὴν ἱεράν οὐ δέχονται, αὐτόθεν ἐξ αὐτοῦ τοῦ ὀνόματος πλήρη ὄντα ἀγιασμοῦ τε καὶ χάριτος. Τοῦνεκεν, ὡς σεπτὰ καὶ τιμῶμεν καὶ ἀσπαζόμεθα.

Αὐτὸς οὖν ὁ τύπος τοῦ Ζωοποιοῦ Σταυροῦ, χωρὶς Εὐχῆς ἱεράς γινόμενος, παρ' ἡμῖν σεβάσμιός ἐστι, καὶ ἀρκούμεθα τῷ τύπῳ αὐτοῦ λαμβάνειν τὸν ἀγιασμόν· διὰ τε τῆς γινομένης παρ' ἡμῶν εἰς Αὐτὸν προσκυνήσεως, τῆς τε ἐν τῷ μετώπῳ σημειώσεως, καὶ τῆς ἐν τῷ ἀέρι διὰ δακτύλου (-ων) γινομένης σφραγίδος, ἀποδιώκειν δαίμονας ἐλπίζομεν.

Ὡσαύτως καὶ ἐπὶ τῆς Εἰκόνος διὰ τῆς τοῦ ὀνόματος σημασίας εἰς τὴν τοῦ πρωτοτύπου τιμὴν ἀναφερόμεθα, καὶ ἀσπαζόμενοι ταύτην καὶ τιμητικῶς προσκυνοῦντες, μεταλαμβάνομεν ἀγιασμοῦ.

Ἐπεὶ καὶ Ἱερά διάφορα Σκευὴ ἔχοντες, ταῦτα ἀσπαζόμεθα καὶ περιπτυσσόμεθα, καὶ ἀγιασμόν τινα εἰληφέναι παρ' αὐτῶν ἐλπίζομεν.

Ἡ καὶ τὸν Σταυρὸν καὶ τὰ
Τερά Σκεύη φληναφήσου-
σι κοινὰ καὶ ἄτιμα εἶναι, ὡς
ἀπήρτισεν αὐτὰ ὁ τέκτων
καὶ ὁ ζωγράφος καὶ ὁ ὑφάν-
της, ἐπειδὴν οὐκ ἔχουσι
Εὐχὴν ἱερὰν ἀγιάζουσαν
αὐτά· ἢ καὶ τὰς σεπτὰς

Εἰκόνας ὡς ἱεράς καὶ ἀγίας καὶ τιμίας ἀποδέξονται».

Ταῦτα ἐλέχθησαν καὶ ἐκυρώθησαν παρὰ τῆς Ἁγίας
Οἰκουμενικῆς Συνόδου πρὸς ἀνατροπὴν τῆς κακοφρο-
σύνης καὶ πονηρᾶς παγίδος τῶν εἰκονομάχων.

* * *

Καὶ στοχάσου, δι' ἀγάπην Θεοῦ, ὅτι καθὼς ὁ Τίμιος
καὶ Ζωοποιὸς Σταυρὸς οὔτε Εὐχὴν πρὸς ἀγιασμὸν
ἔχει, οὔτε τὰ ἄλλα ἅγια Σκεύη, Δισκοπότηρον, Ἀστήρ,
Λόγχη καὶ τὰ Καλύμματα, καὶ προσκυνοῦμεν καὶ
ἀσπαζόμεθα αὐτά, οὕτω καὶ αἱ Ἅγιοι Εἰκόνες, οὔτε
Εὐχὴν, οὔτε Μύρωμα χρεῖα εἶναι νὰ δέχωνται.

Εἰ δὲ καὶ τινες μωρόνουσι Δισκοπότηρον καὶ δι' αὐτὰ
εἶναι τυπωμένοι Εὐχαί, καθὼς εἶναι καὶ τυπωμένοι
Εὐχαί διὰ Μύρωμα τῶν Εἰκόνων, τοῦτο ἐξ ἀρχῆς ἐφεύ-
ρεμα εἶναι τῶν Εἰκονομάχων, ἢ μετὰ ταῦτά τινος ἄφρο-
νος ἐπίνοια, καὶ ἐν τοῖς τύποις τὰ τοιαῦτα δὲν
στοχάζονται, καὶ οἱ εὐρίσκοντες τυπωμένα
δέχονται ἐνεργοῦντες, μὴ γινώσκοντες, ὅτι
αὐτὰ εἶναι ἀπαράδεκτα καὶ κεκω-
λυμένα παρὰ Ἁγιωτάτης Οἰκου-
μενικῆς Συνόδου· καὶ δὲν εἶναι
τῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας ἡμῶν
ψηφός καὶ παράδοσις, ἀλλὰ σπο-
ρεὺς ζιζανίων ταῦτα ἐσύνθεσε καὶ

εις τύπον ἔβαλεν.

Εὶ δέ τις ἀνθίσταται ἀλόγως ἐν τούτῳ καὶ ἐκ τῆς τοῦ τύπου γραφῆς συνεθισθεὶς, εἰς πείσματος ἔπεσεν ἐπιμονήν, τὸν ἐρωτῶ·

Ω Αδελφέ, προσκυνεῖς τὸν Τίμιον καὶ Ζωοποιὸν Σταυρόν, ἄνευ Εὐχῆς ὄντα καὶ ἀμύρωτον; Τὸ Ἅγιον θαυματουργὸν Μανδήλιον τῆς Εἰκόνας τοῦ Χριστοῦ, μυρωμένον ἦτον; Τὰς Εἰκόνας, αἱ ὁποῖαι ζωγραφοῦνται ἐπάνω τῶν θυρῶν τῶν Ἐκκλησιῶν καὶ ἄλλας ἔξω καὶ ἔνδον τοῖς τοίχοις τῶν Ἐκκλησιῶν καὶ τὰς προσκυνοῦμεν, μυρωμένα εἶναι;

Ἄχ, Αδελφέ· ἂν τὰ κεκωλυμένα παρὰ τῶν Οἰκουμενικῶν Ἁγίων Συνόδων δὲν φυλάξωμεν, ἔπεται κάθε πλάνην νέαν εὐκόλως καὶ ἀλόγως νὰ δεχώμεθα.

Μὴ γένοιτο, ὅτι ἡμεῖς διὰ Κανόνων καὶ ἱερῶν Παραδόσεων βαδίζομεν καὶ Ὁρθόδοξοι ἀπλανεῖς χρηματίζομεν.

Ὅτι ὁ Θεὸς διὰ τοῦ Προφήτου Ἰερεμίου οὕτω μᾶς προστάζει·

• «Στῆτε ἐπὶ ταῖς ὁδοῖς καὶ ἴδετε, καὶ ἐρωτήσατε τρίβους Κυρίου αἰωνίους, καὶ ἴδετε, ποία ἐστὶν ἡ ὁδὸς ἡ ἀγαθὴ καὶ βαδίσετε ἐν αὐτῇ, καὶ εὐρήσετε ἀγνισμόν ταῖς ψυχαῖς ὑμῶν»³.

Καὶ πάλιν ἡ Θεία Γραφή μᾶς προστάζει·

• «Γίνεσθε δόκιμοι τραπεζῖται, τὰ μὲν ἀποδοκιμάζοντες, τὸ δὲν καλὸν κατέχοντες»⁴.

* * *

Ἄλλ' ἴσως ἐρωτήση τις:

Πόθεν ἐν ταῖς ἐσχάταις ταύταις ἡμέραις ἔλαβε τὴν ἀρχὴν τοῦτο τὸ δι' Εὐχῆς μύρωμα τῶν Εἰκόνων, κωλυόμενον ὑπὸ τῆς Ζ' Ἁγίας Οἰκουμενικῆς Συνόδου;

Ἀποκρινόμεθα, ὅτι ἴσως ἔλαβε τὴν ἀρχὴν ἀπὸ ἐνὸς Ἀρχιερέως Ἐπαρχίας [Ἐπισκοπῆς-Μητροπόλεως] μεγά-

λης, ὁ ὁποῖος κατεσκεύαζεν Ἀγάλματα καὶ Εἰκόνας ἐκ κηροῦ, μύρου καὶ βαλσάμου καὶ ὕδατος ἁγιασμοῦ, καὶ ἔπεμπε τοῖς βασιλεῦσι δῶρον.

Καὶ ὁ Μακάριος Δοσίθεος [Ἱεροσολύμων, εἰς τὴν Δωδεκάβιβλον,] ταῦτα ἀνατρέπει, λέγων τὰ ἐξῆς:

• «Οὐ διὰ τὴν ὕλην, ἀλλὰ διὰ τὸν τύπον προσκυνοῦνται αἱ Εἰκόνες»·

• «Αἱ Εἰκόνες οὐ προσκυνοῦνται, διότι εἰσὶν ἁγίας ὕλης ἢ ἁγίας κατασκευῆς, ἀλλ' ὅτι εἰκονίζουσι τὸ πρωτότυπον, τὸ δὲ προσκυνεῖσθαι διὰ τὴν μεμυρισμένην ὕλην καὶ κατασκευὴν, πόρρω ἐστὶ τῆς Ἀγίας τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησίας»·

• «Αὗται αἱ Εὐχαὶ οὐκ εἰσὶν ἀναγκαῖαι, ἀλλὰ μήτε χρειώδεις εἰς τὰς Εἰκόνας»⁵.

β. Τῶν Ἱερῶν Σκευῶν⁶

Πατριάρχου Ἀντιοχείας Θεοδώρου τοῦ Βαλασαμῶνος (1Β' αἰ.)

Τὰ τῶν ἁγίων ποτηρίων καὶ τῶν ἁγίων δίσκων σκεπάσματα, καὶ ἡ λοιπὴ ὠσταύτως ἐτοιμασία Τραπέζης τῆς ἁγίας, καὶ τὰ ἄγγεῖα, ἐν οἷς τὰ ἅγια βαπτίσματα γίνονται, διὰ ἰδικῶν εὐχῶν ἁγιάζονται, ἢ ἀρκεῖ τούτοις εἰς ἁγιασμόν

ἢ τῶν ἁγίων κοινωνία καὶ μέθεξις;

Ἐπίστευσε, φησὶν, Ἀβραάμ τῷ Θεῷ, καὶ ἐλογίσθη αὐτῷ εἰς δικαιοσύνην· διὸ καὶ ἡμεῖς πιστεύομεν ἁγιάζεσθαι τὰ ποτηροκαλύμματα, καὶ τὰ δισκοκαλύμματα, καὶ τὰ λοιπά, ἅμα τῷ τεθῆναι εἰς τὴν Ἁγίαν Τράπεζαν, καὶ καλύψαι τὰ ἅγια, καὶ ἰδικῶν εὐχῶν εἰς τὸ ἁγιασθῆναι μὴ δέεσθαι.

Ὅσα γοῦν καθολικαῖς Ἐκκλησίαις, ἢ θείοις Ναοῖς Μο-

ναστηρίων προσάγονται παρά τινων, ἀλλὰ μὴν καὶ ἔτε-
ρά τινα Σκεύη, ἐπὶ πλάτος καὶ Εἰκονίσματα, διὰ χειρὸς
ἐπισκοπικῆς ἢ ἱερατικῆς, ἀπεντεῦθεν ὡς ἀνατεθειμένα
τῷ Θεῷ, γίνονται Ἅγια καὶ Ἱερά.

γ. Συμπέρασμα

1. «Αἱ Ἅγιοι Εἰκόνες οὔτε Εὐχήν, οὔτε Μύρωμα χρεῖα εἶναι νὰ δέχωνται».
2. Τὰ Ἱερά Σκεύη, ἀλλὰ καὶ ἐν γένει τὰ διάφορα ἀντι-
κείμενα-σκεύη, πρὸ τοῦ γιὰ πρώτη φορὰ νὰ τεθοῦν σὲ
χρησὶ ἐκκλησιαστικῆ, πλένονται καλῶς καὶ μετὰ ραντί-
ζονται μόνο μὲ Ἁγιασμόν. Ἔτσι, τρόπον τινά, ἐγκαινιά-
ζονται γιὰ ἐκκλησιαστικὴ χρῆσι.

1. Ἐπισκόπου Καμπανίας Θεοφίλου, Ταμεῖον Ὁρθοδοξίας, Ἀθῆναι 1908, *Κεφάλαιον ΝΔ*, σελ. 105-7.
2. Ἀρχιμανδρίτου Σπυρίδωνος Μήλια, Πρακτικὰ Οἰκουμενικῶν Συν-
όδων, τ. Β', σελ. 844, *Πρᾶξις ζ'*, Ἀνασκευὴ τοῦ «Ὁρου» τῆς Εἰκονομαχικῆς
Συνόδου τῆς Ἱερείας (754), Τόμος Δ', Βενετία 1761.
3. Ἱερεμίου ζ' 16.
4. Πρβλ. Α' Θεσ. ε' 21.
5. Ἱεροῦ Δοσιθέου Ἱεροσολύμων, Περὶ τῶν Πατριαρχουσάντων ἐν Ἱερο-
σολύμοις-Δωδεκάβιβλος, *Βιβλίον Ζ'*, *Κεφάλαιον Β'*, *Παράγραφος Δ'*, σελ.
66 ἐ., ἐκδ. Β. Ρηγοπούλου, Θεσσαλονίκη 1983.
6. Ράλλη-Ποτλῆ, *Σύνταγμα Ἱερῶν Κανόνων*, τ. Δ', σελ. 450, Ἀθῆναι
1854, «Ἐρωτήσεις Κανονικαὶ τοῦ Ἁγιωτάτου Πατριάρχου Ἀλεξανδρείας κυρί-
ου Μάρκου, καὶ Ἀποκρίσεις ἀπ' αὐταῖς τοῦ Ἁγιωτάτου Πατριάρχου Ἀντιοχεί-
ας, κυρίου Θεοδώρου τοῦ Βαλσαμῶνος», Ἐρωτήσεις Γ'.

● Ἐκδίδεται ὑπὸ τῆς Ἱεράς Μονῆς τῶν Ἁγίων Ἀγγέλων, Ἀφίδνες Ἀττικῆς. ● Μὲ τὴν
εὐλογία καὶ ἐπιστασία τοῦ † Μητροπολίτου Ὠρωποῦ καὶ Φυλῆς κ. Κυπριανοῦ, τῆς
Ἐκκλησίας τῶν Γνησίων Ὁρθοδόξων Χριστιανῶν Ἑλλάδος. ● Διανέμεται δωρεάν.